

Tarinankerronnan juhlaa

KIRJAT

Sasha Stanishic:
Ennen juhlaa.

Suom. Meeri Allinen.

Fabriikki. 362 s.

Turkulainen osuuskunta Fabriikki osoittaa ennakkolulottomuutta, rohkeutta ja omintakeisuutta ottaessaan käännskirjojensa joukkoon Sasha Stanishicin romaanin *Ennen juhlaa* (Vor dem Fest). Stanishic on Suomessa sangen tuntematon, mutta maailmalla hänen nimensä alkaa jo olla kirjallisuuden harrastajien parissa tuiki tuttu.

Vishegradissa 1978 syntynyt Stanishic pakeni teini-ikäisenä perheensä kanssa Bosnia-Hertsegovinasta Saksaan. Hänen esikoisteoksensa *Wie der Soldat das Grammophon repariert* (Kuinka sotilas korjaa gramofonin) ilmestyi 2006. Debyytti on käännetty jo yli 30 kielelle.

Ennen juhlaa ilmestyi kolme vuotta sitten, ja sitä on jo seurannut Stanishicin kolmas teos, kahdeksan tiiviin novellin kokoelma *Fallensteller*.

Ennen juhlaa viittaa nimessään siihen, että pieni pohjoissaksalainen Fürstfelden kylä valmistautuu Annanjuhlaan. Lauturi on kuollut ja vienyt kylän tarinat mukanaan järven pohjaan. Kirkonkellot eivät soi, koska kellot ovat kadonneet. Itse tarinan kulkuun vaikuttaa eniten se, että sinet-

ti kyläarkiston ovelta on murrettu.

Arkistosta ovat karanneet esi-isien muistot. Ne vaeltavat yössä, ja silloin voi törmätä myös huikeaan henkilögalleriaan, joka tuo mieleen vaikkapa maagisen realismin merkillisimmät ihmiset. Heihin kuuluvat muiden muassa elämään kyllästynyt entinen everstiluutnantti, riimejä suoltava salaperäinen parivaljakko, kylän arjen siveltimellään pysäyttävä vanha rouva ja Anna, jonka juhlaa kohta vietetään. Mutta lukijaa jää pysyvästi askarruttamaan, miksi juhlaa vietetään.

Ennen juhlaa kukkii omaperäisen kielenkäyttäjän sanallista monipuolisuutta. Kerrontaa leimaavat huumoria tihkuvat tilanteet, jotka nostavat näkyville historian painolastin. Tarinoiden kerrostuessa on pakko pohtia, mihin kaikkeen tarinat pystyvät. Ennen juhlaa toteuttaa itsessään tarinankerronnan juhlan.

Stanishic ei ole suotta kiitellyt Fürstenbergin, Fürstfelden, Fürstwalden, Fürstwerderin ja Prenzlaun asukkaita ja paikallishistorian harrastajia; kohtaamiset heidän kanssaan ovat olleet romaanin luomiselle ratkaisevan tärkeitä. Mutta erikoinen me-kertoja ei koostu vain ihmisistä. Kerronnassa puhuu myös alueen maisema. Juuri siksi *Ennen juhlaa* tarjoaa lukijoille niin väkevät muistijäljet ja jälkikuvat.

Jouko Grönholm